

Tilleggsintervju:
ANGSTLIDELSER
KIDDIE-SADS-PL 2009

Kiddie –SADS (PL)- 2009
Schedule for Affective Disorders and Schizophrenia- present-life version
For School Aged Children (6-18 years)

Intervjupersonens forbokstaver

Dato for intervjuet

Intervjuer

NTNU
Det medisinske fakultet
Regionsenter for barn og unges psykiske helse

Intervjupersonens navn: Intervjupersonens fødselsdato
Intervjuer Dato for intervjuet

INNHold

PANIKKLIDELSE	1
SEPARASJONSANGST	6
SOSIAL FOBI.....	9
SPEsIFIKK FOBI/ AGORAFoBI.....	12
GENERALISERT ANGStLIDELSE.....	16
TVANGSLIDELSE	20
POST-TRAUMATISK STRESSFORSTYRRELSE	27

PANIKKLIDELSE

Nå vil jeg gjerne spørre deg litt mer om hvordan du har det når du føler deg nervøs og skremt. Jeg vil gjerne høre om hvordan du har det i kroppen når du har sånne følelser.....

Kriterier	Foreldre- personen NÅ	Foreldre- personen ATE	Barnet NÅ	Barnet ATE	Sammen- fatning NÅ	Samlet vurdering ATE
0 = Ingen opplysninger 1 = Ikke til stede 2 = Forekommer av og til under et anfall 3 = Forekommer alltid eller nesten alltid under et anfall						
1. <u>Åndenød (dyspnea)</u>						
<i>Får du følelsen av å ikke kunne puste? Eller får du liksom ikke nok luft?</i>	0 1 2 3	0 1 2 3	0 1 2 3	0 1 2 3	0 1 2 3	0 1 2 3
2. <u>Svimmelhet/ustøhet</u>						
<i>Føler du deg svimmel, som om tingene snurrer rundt deg? Får du følelsen av at du holder på å falle eller miste balansen? Føler du deg helt matt? At du kunne svime av? Falle over ende?</i>	0 1 2 3	0 1 2 3	0 1 2 3	0 1 2 3	0 1 2 3	0 1 2 3
3. <u>Hjertebank</u>						
<i>Slo hjertet ekstra kraftig i brystet? Slo det raskt? Kunne du kjenne det?</i>	0 1 2 3	0 1 2 3	0 1 2 3	0 1 2 3	0 1 2 3	0 1 2 3
4. <u>Skjelving eller risting</u>						
<i>Skjelver du over hele kroppen? Slik at du ikke kunne holde et glass med vann i hånda?</i>	0 1 2 3	0 1 2 3	0 1 2 3	0 1 2 3	0 1 2 3	0 1 2 3
5. <u>Svetteing</u>						
<i>Svette du? Blir du klam på hendene/i ansiktet eller nakken?</i>	0 1 2 3	0 1 2 3	0 1 2 3	0 1 2 3	0 1 2 3	0 1 2 3
6. <u>Kvelningsfølelser</u>						
<i>Føles det som om du holder på å bli kvalt? Som om du har noe rundt halsen sånn at du ikke får nok luft?</i>	0 1 2 3	0 1 2 3	0 1 2 3	0 1 2 3	0 1 2 3	0 1 2 3
7. <u>Kvalme</u>						
<i>Får du vondt i magen? Føler at du holder på å kaste opp?</i>	0 1 2 3	0 1 2 3	0 1 2 3	0 1 2 3	0 1 2 3	0 1 2 3

	Foreldre- personen NÅ	Foreldre- personen ATE	Barnet NÅ	Barnet ATE	Samlet vurdering NÅ	Samlet vurdering ATE
8. <u>Depersonalisering/uvirkelighetsfølelse</u> <i>Får du en følelse av at det som er rundt deg, ikke er virkelig? At du er i en film, liksom? Føler du at du drømmer? At du er utenfor kroppen din?</i>	0 1 2 3	0 1 2 3	0 1 2 3	0 1 2 3	0 1 2 3	0 1 2 3
9. <u>Nummenhet/prikninger</u> <i>Føler du deg nummen i hender og føtter? Prikker det som små nålestikk, kanskje? Eller mister du følelsen i hender og føtter?</i>	0 1 2 3	0 1 2 3	0 1 2 3	0 1 2 3	0 1 2 3	0 1 2 3
10. <u>Varmefornemmelser eller frysninger</u> <i>Føler du deg plutselig kjempevarm eller helt iskald?</i>	0 1 2 3	0 1 2 3	0 1 2 3	0 1 2 3	0 1 2 3	0 1 2 3
11. <u>Brystsmerter</u> <i>Får du vondt i brystet? Eller føles det som om du har noe tungt over brystkassen?</i>	0 1 2 3	0 1 2 3	0 1 2 3	0 1 2 3	0 1 2 3	0 1 2 3
12. <u>Dødsfrykt</u> <i>Bli du redd for at du kommer til å dø når du har disse anfallene?</i>	0 1 2 3	0 1 2 3	0 1 2 3	0 1 2 3	0 1 2 3	0 1 2 3
13. <u>Frykt for å miste kontroll</u> <i>Ble du redd for at du holdt på å bli gal, eller at du kunne komme til å gjøre noe gærent, eller gjøre noe du ikke ønsket å gjøre?</i>	0 1 2 3	0 1 2 3	0 1 2 3	0 1 2 3	0 1 2 3	0 1 2 3

		Foreldre- personen NÅ	Foreldre- personen ATE	Barnet NÅ	Barnet ATE	Samlet vurdering NÅ	Samlet vurdering ATE
<u>Skåre for spørsmålene nedenfor:</u>							
0 = Ingen opplysninger							
1 = Nei							
2 = Ja							
14.	<u>Avgrensede stimuli</u>						
	<i>Får du <u>bare</u> anfall i spesielle situasjoner? Hvilke situasjoner?</i>	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2
			Anfallene forekommer <u>ikke bare</u> før eller når intervjupersonen utsettes for en spesifikk situasjon eller objekt.				
15.	<u>Uventet anfall</u>						
	<i>Er det skjedd noe som setter anfallet i gang når du får det, eller føles det som om det ikke er noen grunn til anfallet? Hva drev du med første gang du fikk et sånt anfall?</i>	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2
			Minst ett uventet anfall; kom <u>ikke</u> umiddelbart før eller etter en situasjon som nesten alltid skaper angst.				
16.	<u>Minimumsantall av symptomer i forhold til diagnosen</u>						
	<i>Har du hatt ett anfall der du hadde alle de følelsene som du beskrev for meg?(Regn opp alle symptomer som barnet har bekreftet.) Hvordan var det da du hadde det første anfallet?</i>	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2
			Minst ett anfall med fire symptomer.				
17a.	Skriv ned det høyeste antall anfall på én måned.	_____	_____	_____	_____	_____	_____
17b.	Skriv ned antall anfall i siste uke.	_____	_____	_____	_____	_____	_____
18.	<u>Frykt for å få nytt anfall</u>						
	<i>Har du vært bekymret eller redd for at du skulle få slike anfall pånytt? Hvor mye tenker du på det? Hvor lenge (dager, uker, måneder)?</i>	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2
			Ett eller flere anfall fulgt av en måned eller mer med vedvarende frykt for nye anfall.				

Skårer for spørsmålene nedenfor: 0 = Ingen opplysninger 1 = Nei 2 = Ja	Kriterier	Foreldre- personen NÅ	Foreldre- personen ATE	Barnet NÅ	Barnet ATE	Samlet vurdering NÅ	Samlet vurdering ATE
19. <u>Startfasen ved anfall</u>							
<i>Hvor lenge tar det fra du begynner å få et anfall til det blir aller verst (regn opp symptomene)? Hvor mange minutter pleier det å ta?</i>	Ved minst ett anfall har fire symptomer kommet plutselig og blitt sterkere i løpet av ti minutter.	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2
20. <u>Agorafobi</u>							
<i>Har du holdt deg mer hjemme etter at du begynte å få disse anfallene? Har du unngått steder der det er mange mennesker, unngått å være ute alene, eller unngått reiser? Er du blitt redd for slike ting fordi du er redd for å få et anfall? Blir du redd når du er ute hvis du tenker på hva som kunne skje hvis du fikk et anfall?</i>	Innskrenket bevegelsesfrihet eller behov for ledsager utenfor hjemmet pga. frykt for å oppleve intens angst ute.	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2
21. <u>Funksjonsnedsettelse</u>							
a. Sosialt (sammen med jevnaldrende):		0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2

b. I familien:		0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2

c. På skolen:		0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2

	Samlet vurdering NÅ	Samlet vurdering ATE
22 <u>Tegn på panikklidelse uten agorafobi</u> <u>DSM-IV kriterier</u> (0=ingen opplysninger, 1=nei, 2=ja)		
1. Tilbakevendende uventede anfall der minst ett anfall besto av 4 av de 13 aktuelle symptomer; (dvs. åndenød, svimmelhet/ustøhet, hjertebank, skjelving eller risting, svetting, kvalningsfølelser, kvalme, depersonalisering/derealisering, nummenhet/prikninger, varmekfølelser eller frysninger, brystmerter, dødsfrykt, frykt for å miste kontroll);	0 1 2	0 1 2
2. minst ett anfall er blitt fulgt av (minst) én måned med: vedvarende frykt for nye anfall; frykt for følgene av anfallet eller de ledsagende fenomener (f.eks. tap av kontroll, få et hjerteanfall) eller betydelig endring av atferd i forbindelse med anfallene:		
3. i det minste noen av anfallene kom plutselig og tiltok i intensitet i løpet av ti minutter;		
4. panikkanfallene har ikke organisk årsak eller skyldes ikke medikamenter; og		
5. panikkanfallene forklares ikke bedre av en annen psykisk lidelse (f.eks. posttraumatisk stresslidelse, sosial fobi, separasjonsangst).		

DERSOM BETYDELIGE SYMPTOMER PÅ ANGST ER TILSTEDE, MEN KRITERIENE FOR PANIKKLIDELSE IKKE ER OPPFYLT, GÅ TIL SISTE SIDE I HEFTET ETTER AT DU HAR GJENNOMGÅTT ALLE ANDRE RELEVANTE ANGSTDIAGNOSER I DETTE HEFTET OG VURDER OM DET FORELIGGER ANGSTLIDELSE INA.

SEPARASJONSANGST

1. Mareritt

Har du mye mareritt? Drømmer du at du er kommet bort fra foreldrene dine? Blitt kidnappet? At foreldrene dine reiser bort eller blir skadet? Mange drømmer? Noen drømmer?

F B S

- 0 0 0 Ingen opplysninger
- 1 1 1 Ikke til stede
- 2 2 2 Under terskelnivå: Har av og til mareritt, sterkere og hyppigere enn vanlig for et barn i den aktuelle alderen.
- 3 3 3 Terskelnivå: Hyppige mareritt (tre eller flere ganger i måneden) om tema separasjon.

Tidligere: _____
 F **B** **S**

2. Somatiske symptomer når barnet skal på skolen eller i andre atskillelsessituasjoner

Blir du noen ganger kvalm eller kaster du opp? Får hodepine? Når da – om morgenen, om kvelden, på skolen? Hvordan er det i helgene?

F B S

- 0 0 0 Ingen opplysninger
- 1 1 1 Ikke til stede
- 2 2 2 Under terskelnivå: Har av og til somatiske symptomer, sterkere og hyppigere enn vanlig for et barn i den aktuelle alderen.
- 3 3 3 Terskelnivå: Hyppige symptomer (minst én gang i uken) når barnet skal på skolen eller forut for atskillelser.

Tidligere: _____
 F **B** **S**

3. Sterkt ubehag i forkant av atskillelse

Blir du urolig eller sinna når mor/far går ut uten deg? Eller når du skal på skolen? Ofte? Av og til? Hva gjør du da?

F B S

- 0 0 0 Ingen opplysninger
- 1 1 1 Ikke til stede
- 2 2 2 Under terskelnivå: Av og til plaget av separasjonsfrykt, sterkere og hyppigere enn vanlig for et barn i den aktuelle alderen.
- 3 3 3 Terskelnivå: Hyppig plaget av separasjonsfrykt (f.eks. sinneanfall, gråt, masing).

Tidligere: _____
 F **B** **S**

4. Sterkt ubehag ved atskillelse

F B S

Blir du veldig urolig eller sinna hvis moren din / faren din er borte? Blir du urolig når du er alene med barnevakten? Veldig urolig? Hva gjør du da? Hvor lenge tar det før du faller til ro? Er alt i orden igjen etter noen minutter?

- 0 0 0 Ingen opplysninger
- 1 1 1 Ikke til stede
- 2 2 2 Under terskelnivå: Av og til plaget av ubehag i separasjonssituasjoner, sterkere og hyppigere enn vanlig for et barn i den aktuelle alderen.
- 3 3 3 Terskelnivå: Hyppig plaget av ubehag i separasjonssituasjoner (f.eks. sinneanfall, gråt, maling).

Tidligere: _____
 F B S

Skårer for spørsmålene nedenfor:
 (0= ingen opplysninger, 1= nei, 2= ja)

Kriterier:

5. Forstyrrelsens varighet

Hvor lenge har du følt deg engstelig eller redd når foreldrene dine ikke var i nærheten?

Minst fire uker

Skriv ned anslagsvis hvor mange uker symptomene har vart.

6. Funksjonsnedsettelse

a. Sosialt (sammen med jevnaldrende):

b. I familien:

c. På skolen:

7. Tegn på utløsende faktor
 (Spesifiser:)

	Foreldre- personen NÅ	Foreldre- personen ATE	Barnet NÅ	Barnet ATE	Samlet vurdering NÅ	Samlet vurdering ATE
	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2
	_____	_____	_____	_____	_____	_____
a.	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2
	_____	_____	_____	_____	_____	_____
b.	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2
	_____	_____	_____	_____	_____	_____
c.	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2
	_____	_____	_____	_____	_____	_____
7.	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2
	_____	_____	_____	_____	_____	_____
	_____	_____	_____	_____	_____	_____

	Samlet vurdering NÅ	Samlet vurdering ATE
<p>8. <u>Tegn på separasjonsangst</u> <u>DSM-IV kriterier</u> (0=ingen opplysninger, 1=nei, 2=ja)</p>		
<p>A Utviklingsmessig urimelig og overdreven angst knyttet til separasjon fra hjemmet eller fra de som barnet er knyttet til og som viser seg ved tre (eller flere) av følgende symptomer:</p> <p>(1) Tilbakevendende, urimelig ubehag når barnet skal forlate eller tenker på å forlate hjemmet eller tilknytningspersoner.</p> <p>(2) Vedvarende og urimelig engstelse for å miste tilknytningspersoner, eller for at noe galt skal skje med dem.</p> <p>(3) Vedvarende og urimelig engstelse for at en ulykke skal føre til separasjon fra en nærstående person (f.eks. gå seg bort eller bli bortført).</p> <p>(4) Vedvarende vegring mot eller nekting av å gå på skolen eller andre steder på grunn av frykt for separasjon.</p> <p>(5) Vedvarende og urimelig frykt for eller motvilje mot å være alene, eller hjemme uten sine nærmeste eller å være andre steder uten en nærstående person tilstede.</p> <p>(6) Vedvarende motvilje mot eller vegring for å legge seg til å sove uten å ha en nærstående person tilstede, eller for å sove borte fra hjemmet</p> <p>(7) Gjentatte mareritt med tema separasjon.</p> <p>(8) Gjentatte klager over fysiske symptomer (slik som hodepine, magesmerter, kvalme eller brekninger) når barnet skal forlate eller tenker på å forlate tilknytningspersoner.</p>	0 1 2	0 1 2
B Lidelsen har vart i minst fire uker.		
C Lidelser debuterer før 18 års alder.		
D Lidelsen forårsaker klinisk betydningsfullt ubehag eller funksjonssvikt. sosialt, i utdanning (arbeid) eller på andre viktige områder.		
E Lidelsen forekommer ikke bare i forløpet av en gjennomgripende utviklingsforstyrrelse, schizofreni eller annen psykotisk lidelse og blir ikke, hos ungdom og voksne, bedre forklart av panikklidelse med agorafobi.		

DERSOM BETYDELIGE SYMPTOMER PÅ ANGST ER TILSTEDE, MEN KRITERIENE FOR SEPARASJONS-ANGST IKKE ER OPPFYLT, GÅ TIL SISTE SIDE I HEFTET ETTER AT DU HAR GJENNOMGÅTT ALLE ANDRE RELEVANTE ANGSTDIAGNOSER I DETTE HEFTET OG VURDER OM DET FORELIGGER ANGSTLIDELSE INA.

SOSIAL FOBI

Kriterier:

	Foreldre- personen NÅ	Foreldre- personen ATE	Barnet NÅ	Barnet ATE	Samlet vurdering NÅ	Samlet vurdering ATE
1. <u>Sosiale situasjoner med kjente personer</u> (0=ingen opplysninger, 1=nei, 2=ja) <i>Liker du å være sammen med familien og andre personer som du <u>kjenner</u>? Hvordan kommer du overens med foreldrene dine? Hva med brødrene dine? Søstrene dine? Har du en bestevenn, eller en eller to andre barn som du liker å være sammen med? Føler du deg redd eller nervøs når du er sammen med ____? Hva slags ting liker du å gjøre sammen med ____?</i> <i>Noen barn liker ikke å være sammen med mennesker som de ikke kjenner, selv ikke andre barn. Er det slik for deg? Er det noen som du liker å være sammen med, eller ønsker at du kunne føle deg tryggere sammen med?</i>	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2
2. <u>Unngåelse eller holder ut med sterk angst eller ubehag</u> Har du noen gang unngått å gjøre noen av de tingene som vi har snakket om fordi du følte deg sjenert eller redd for hva andre ville tenke eller si om deg? Hvor ofte (daglig, en gang i uken, osv)? Ble det veldig ubehagelig for deg hver gang eller nesten hver gang du var i disse situasjonene? Hvor ubehagelig var det for deg? Fortsetter du å gjøre disse tingene selv om du føler deg veldig ukomfortabel eller nervøs? Hvordan vises det på deg at du er nervøs eller ukomfortabel (f.eks. skjelver på hendene, skjelver i stemmen, får utslett)?	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2
3. <u>Erkjenner at overdreven eller urimelig angst (kan være fraværende hos barn)</u> <i>Hvor sjenert, nervøs eller redd er du? Tror du alle barn er like sjenert eller nervøs som du i visse situasjoner? Tror du at du er mer sjenert, nervøs, bekymret eller redd enn andre barn på din alder? Skulle du noen gang ønske at du ikke var så sjenert eller nervøs?</i>	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2
4. <u>Varighet</u>						

	<i>Hvor lenge har det vært slik?</i>	6 måneder eller mer	_____	_____	_____	_____	_____	_____
	Spesifiser tidspunkt:		_____	_____	_____	_____	_____	_____
	_____		_____	_____	_____	_____	_____	_____
5.	<u>Funksjonsnedsettelse</u>		Foreldre- personen NÅ	Foreldre- personen ATE	Barnet NÅ	Barnet ATE	Samlet vurdering NÅ	Samlet vurdering ATE
	<i>Har det at du er sjenert eller bekymret påvirket forholdet ditt til andre eller ført til problemer med venner, familie eller skolearbeid?</i>							
	a. Sosialt (sammen med jevnaldrende):		0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2

	b. I familien:		0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2

	c. På skolen:		0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2

6.	<u>Alvorlig angst / gråt / sinneanfall / sterkt ubehag (i tilknytning til den/de fryktede situasjonene):</u>		0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2

7.	<u>Tegn på utløsende faktor</u> (Spesifiser:)		0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2

	Samlet vurdering NÅ	Samlet vurdering ATE
8. Tegn på sosial fobi (DSM-IV-kriterier) (0=ingen opplysninger, 1=nei, 2=ja)		
A. En markert og vedvarende angst for en eller flere sosiale eller prestasjonssituasjoner.	0 1 2	0 1 2
B. Eksponering for den fryktede situasjonen fremkaller angst, som kan uttrykkes ved gråt eller sinneanfall hos barn.		
C. Personen er klar over at angsten er overdreven eller urimelig (hos barn kan dette være fraværende).		
D. De fryktede sosiale og prestasjonssituasjonene blir unngått eller utholdes med intens angst eller ubehag.		
E. Unngåelsesatferden, forventningsangsten, eller ubehaget i de(n) fryktede situasjon(ene) påvirker personens normale rutiner eller det foreligger markert ubehag ved å ha fobien.		
F. Hos barn må det være belegg for at barnet har evne til aldersadekvate sosiale relasjoner med kjente personer, og angsten må vise seg i kontakt med jevnaldrende, ikke bare i kontakt med voksne.		
G. Må ha vart i minst seks måneder.		
H. Angsten eller unngåelsesatferden skyldes ikke direkte fysiologiske virkninger av en substans (f.eks. en misbrukssubstans, et medikament) eller en generell somatisk tilstand, og forklares ikke bedre av en annen psykisk lidelse (f.eks. panikkelidelse med eller uten agorafobi, separasjonsangstlidelse, dysmorfofobi, en gjennomgripende utviklingslidelse eller schizoid personlighetsforstyrrelse).		
I. Om det samtidig foreligger en generell somatisk tilstand eller en annen psykisk lidelse, har angsten i kriterium A ingen tilknytning til den; f.eks. angsten er ikke for å stamme ved stamming eller å vise unormal spiseatferd ved anorexia nervosa eller bulemia nervosa).		

DERSOM BETYDELIGE SYMPTOMER PÅ ANGST ER TILSTEDE, MEN KRITERIENE FOR SOSIAL FOBI IKKE ER OPPFYLT, GÅ TIL SISTE SIDE I HEFTET ETTER AT DU HAR GJENNOMGÅTT ALLE ANDRE RELEVANTE ANGSTDIAGNOSER I DETTE HEFTET OG VURDER OM DET FORELIGGER EN ANGSTLIDELSE INA.

SPESIFIKK FOBI/ AGORAFOBI

NÅVÆRENDE EPISODE

For en stund siden sa du at du var veldig redd for _____. ... Er du redd noen av disse andre tingene, også?

NB: Få rede på hva barnet frykter skal skje. Frykt for store folkemengder kan f.eks. være en sosial eller en spesifikk fobi – det avhenger av om barnet er redd for at andre skal vurdere han/henne kritisk (sosial fobi), eller redd for ikke å få nok luft (spesifikk/enkel fobi). På samme måte kan frykt for å ta heis være frykt for å bli innesperret (vanligvis spesifikk/enkel fobi – klaustrofobi) eller frykt for å få panikkanfall (agorafobi).

Kriterier

0 = Ingen opplysninger

1 = Ikke til stede

2 = Under terskelnivå: Frykten for den aktuelle stimulus eller situasjon er sterkere enn vanlig for et barn i den aktuelle alderen. Ingen ytre symptomer på angst.

3 = Terskelnivå: Frykten for den aktuelle stimulus eller situasjon er forbundet med moderat til alvorlig angst (f.eks. magesmerter, hjertebank, lett skjelving, smågråting).

1. Fobiske stimuli/situasjoner

De fryktede stimuli eller situasjoner unngås eller utholdes bare med intenst ubehag og forbindes med funksjonssvekkelse.

a. Høyder

b. Mørke

c. Blod

d. Hunder

e. Andre dyr

f. Insekter

g. Være alene hjemmefra *

h. Folkemengder *

i. Åpne plasser (gå ut alene etter fylte 10 år) *

j. Reiser (busser, T-bane, fly, båt) *

k. Ta heis *

l. Kott eller annet lukket rom (ikke heis) *

m. Å gå over broer eller gjennom tunneler *

n. Andre (spesifiser)

	Foreldre- personen NÅ	Foreldre- personen ATE	Barnet NÅ	Barnet ATE	Samlet vurdering NÅ	Samlet vurdering ATE
a. Høyder	0 1 2 3	0 1 2 3	0 1 2 3	0 1 2 3	0 1 2 3	0 1 2 3
b. Mørke	0 1 2 3	0 1 2 3	0 1 2 3	0 1 2 3	0 1 2 3	0 1 2 3
c. Blod	0 1 2 3	0 1 2 3	0 1 2 3	0 1 2 3	0 1 2 3	0 1 2 3
d. Hunder	0 1 2 3	0 1 2 3	0 1 2 3	0 1 2 3	0 1 2 3	0 1 2 3
e. Andre dyr	0 1 2 3	0 1 2 3	0 1 2 3	0 1 2 3	0 1 2 3	0 1 2 3
f. Insekter	0 1 2 3	0 1 2 3	0 1 2 3	0 1 2 3	0 1 2 3	0 1 2 3
g. Være alene hjemmefra *	0 1 2 3	0 1 2 3	0 1 2 3	0 1 2 3	0 1 2 3	0 1 2 3
h. Folkemengder *	0 1 2 3	0 1 2 3	0 1 2 3	0 1 2 3	0 1 2 3	0 1 2 3
i. Åpne plasser (gå ut alene etter fylte 10 år) *	0 1 2 3	0 1 2 3	0 1 2 3	0 1 2 3	0 1 2 3	0 1 2 3
j. Reiser (busser, T-bane, fly, båt) *	0 1 2 3	0 1 2 3	0 1 2 3	0 1 2 3	0 1 2 3	0 1 2 3
k. Ta heis *	0 1 2 3	0 1 2 3	0 1 2 3	0 1 2 3	0 1 2 3	0 1 2 3
l. Kott eller annet lukket rom (ikke heis) *	0 1 2 3	0 1 2 3	0 1 2 3	0 1 2 3	0 1 2 3	0 1 2 3
m. Å gå over broer eller gjennom tunneler *	0 1 2 3	0 1 2 3	0 1 2 3	0 1 2 3	0 1 2 3	0 1 2 3
n. Andre (spesifiser)	0 1 2 3	0 1 2 3	0 1 2 3	0 1 2 3	0 1 2 3	0 1 2 3

NB: Frykt i situasjoner merket med stjerne * er typisk for agorafobi.

____ Kryss av her hvis agorafobisk frykt er forbundet med bekymring for å få et uventet eller situasjonsbetinget panikkanfall eller panikksymptomer.

	Kriterier (0=ingen opplysninger, 1=nei, 2=ja)	Foreldrepersonen NÅ	Foreldrepersonen ATE	Barnet NÅ	Barnet ATE	Samlet vurdering NÅ	Samlet vurdering ATE
2.	<u>Erkjenner at frykten er overdrevet</u>						
	<i>Vet du hvor redd du er for _____? Tror du at alle barn er like redde eller nervøse for _____ som du? Hender det at du ønsker at du ikke var så redd for det? Tror du at du noen ganger er mer redd enn vanlig for barn på din alder? Kan være fraværende hos barn.</i>	Erkjenner at frykten er overdrevet.	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2
3.	<u>Varighet</u>						
	Spesifiser _____	Seks måneder eller mer	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2
4.	<u>Funksjonsnedsettelse</u>						
	Sosialt (sammen med jevnaldrende):		0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2

	a. I familien:		0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2

	b. På skolen:		0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2

5.	<u>Tegn på utløsende faktor (Spesifiser):</u>						
	_____		0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2

	Samlet vurdering NÅ	Samlet vurdering ATE
6. <u>Tegn på fobi</u> <u>DSM IV kriterier</u> (0=ingen opplysninger, 1=nei, 2=ja)		
<u>Enkel fobi:</u>		
A. Markert og vedvarende angst, som er irrasjonell og urimelig, utløst av nærvær av eller forventning om spesifikke objekter eller situasjoner (f.eks. å ta fly, dyr, få en sprøyte, synet av blod).	0 1 2	0 1 2
B. Eksponering for det fobiske stimulus fremkaller nesten alltid en umiddelbar angstrespons som kan vise seg som et situasjonsbetinget eller situasjonspredisponert panikkanfall. Merk: Hos barn kan angsten uttrykkes ved gråt, sinneanfall, ved å klynge seg fast eller ved å bli stiv av skrekk.		
C. Personen er klar over at angsten er overdreven og urimelig. Merk: Hos barn kan dette være fraværende.		
D. De(n) fobiske situasjon(er) blir unngått eller utholdes bare med intens angst eller ubehag.		
E. Unngåelsesatferden, forventningsangsten, eller ubehaget i den fryktede situasjonen(ene) påvirker personens normale rutiner, sosiale aktiviteter, arbeidsmessige (eller akademiske) fungering eller forhold til andre i betydelig grad, eller det foreligger markert ubehag ved å ha fobien.		
F. Hos personer under 18 år skal varigheten være minst seks måneder.		
G. Angsten, panikkanfallene eller den fobiske unngåelsesatferden i tilknytning til det spesifikke objektet eller situasjonene forklares ikke bedre av en annen psykisk lidelse slik som obsessiv-kompulsiv lidelse (f.eks. unngå smuss hos en med tvangstanker om å bli smittet), posttraumatisk stresslidelse (f.eks. unngå stimuli knyttet til et alvorlig traume), eller separasjonsangst (f.eks. unngå å forlate hjemmet eller sine nærmeste), sosial fobi (f.eks. unngåelsesatferd begrenset til sosiale situasjoner ut fra frykt for å føle seg ydmyket eller latterliggjort), panikk lidelse med agorafobi eller agorafobi uten anamnese på panikk lidelse.		
7. <u>Former</u>		
a. Dyr (f.eks. insekter, edderkopper, slanger)	0 1 2	0 1 2
b. Naturfenomener (f.eks. høyder, tordenvær, vann)	0 1 2	0 1 2
c. Blod, sprøyter, skader	0 1 2	0 1 2
d. Situasjoner (f.eks. i fly, i heiser, i lukkede rom)	0 1 2	0 1 2
e. Andre (f.eks. pådra seg sykdommer, høye lyder)	0 1 2	0 1 2

	Samlet vurdering NÅ	Samlet vurdering ATE
8. <u>Agorafobi</u>		
A. Redd for å være på steder eller i situasjoner hvor det kan være vanskelig (eller pinlig) å komme seg unna, eller der hjelp ikke er tilgjengelig viss det plutselig utvikler seg symptomer på et uventet eller situasjonsdisponert panikkanfall eller panikkliknende symptomer. Agorafobisk angst omfatter typisk knipper av situasjoner som å være utenfor hjemmet på egen hånd, være i store forsamlinger eller stå i kø, gå over en bro, reise med buss, tog eller bil.	0 1 2	0 1 2
Merk: Vurder diagnosen spesifikk fobi om unngåelsesatferden er begrenset til en eller noen få spesifikke situasjoner, eller sosial fobi om unngåelsen er begrenset til sosiale situasjoner.		
B. Situasjoner blir unngått (f.eks. reiser begrenses) eller utholdes med markert ubehag eller frykt for å få et panikkanfall eller panikkliknende symptomer, eller krever at en ledsager er tilstede.		
C. Angsten eller den fobiske unngåelsesatferden forklares ikke bedre av en annen psykisk lidelse slik som sosial fobi (f.eks. unngåelsesatferd begrenset til sosiale situasjoner ut fra frykt for å føle seg ydmyket eller latterliggjort), spesifikk fobi (f.eks. unngåelsesatferd begrenset til en enkelt situasjon slik som å ta heis), obsessiv-kompulsiv lidelse (f.eks. unngå smuss hos en med tvangstanker om å bli smittet), posttraumatisk stresslidelse (f.eks. unngå stimuli knyttet til et alvorlig traume), eller separasjonsangst (f.eks. unngå å forlate hjemmet eller sine nærmeste).		
9. <u>Panikklidelse med agorafobi</u>		
Oppfyller kriteriene for både panikklidelse og agorafobi.	0 1 2	0 1 2
10. <u>Agorafobi uten anamnese på panikklidelse</u>		
A. Agorafobi forbundet med frykt for å utvikle panikkliknende symptomer (f.eks. svimmelhet eller diaré).	0 1 2	0 1 2
B. Kriteriene for panikklidelse har aldri vært oppfylt.		
C. Panikkanfallene skyldes ikke direkte fysiologiske virkninger av en substans (f.eks. stoffmisbruk, et medikament) eller en generell somatisk tilstand.		

DERSOM BETYDELIGE SYMPTOMER PÅ ANGST ER TILSTEDE, MEN KRITERIENE FOR SOSIAL FOBI IKKE ER OPPFYLT, GÅ TIL SISTE SIDE I HEFTET ETTER AT DU HAR GJENNOMGÅTT ALLE ANDRE RELEVANTE ANGSTDIAGNOSER I DETTE HEFTET OG VURDER OM DET FORELIGGER EN ANGSTLIDELSE INA.

GENERALISERT ANGSTLIDELSE

1. Bekymret for ikke å ha gjort ting riktig

Tenker du mye på ting som har hendt? Grubler du f.eks. på om du svarte riktig da læreren spurte deg? Lurer du på om du sa de riktige tingene til vennene dine etter at du har snakket med dem?

Merk: For å skåre positivt, må barnet bekymre seg mer enn de fleste barn på samme alder. Bekymringene må være overdrevne og ute av sammenheng.

F B S

- 0 0 0 Ingen opplysninger
- 1 1 1 Ikke til stede
- 2 2 2 Under terskelnivå: Er ofte (minst én gang i uken) noe overdrevent bekymret over ting som allerede er hendt eller gjort.
- 3 3 3 Terskelnivå: Er de fleste dager i uken overdrevent bekymret over ting som allerede er hendt eller gjort.

Tidligere: _____
 F B S

2. Bekymret for hva andre tenker om en

Noen barn bekymrer seg veldig mye for hva andre tenker om dem. Hender det at du gjør det? Har det hendt noen gang at du tenkte på hva du skulle si før du sa det? Var du redd for at andre skulle synes at du var dum eller gjorde rare ting?

Merk: For å skåre positivt, må barnet bekymre seg mer enn de fleste barn på samme alder. Bekymringene må være overdrevne og ute av sammenheng.

F B S

- 0 0 0 Ingen opplysninger
- 1 1 1 Ikke til stede
- 2 2 2 Under terskelnivå: Er ofte bekymret for hva andre tenker om en.
- 3 3 3 Terskelnivå: Er bekymret for hva andre tenker om en de fleste dager i uken.

Tidligere: _____
 F B S

3. Overdrevent opptatt av å være flink

Er det kjempeviktig for deg å være flink i alt? Bli du irritert hvis du bommer på noen få oppgaver på en lang prøve, selv om du får god karakter på den?

Lurer du mye på hvor god du er på laget (i fotball, håndball, basket, stikkballe osv.) eller til andre ting? Tenker du mye på feilene du gjorde?

Merk: For å skåre positivt, må barnet bekymre seg mer enn de fleste barn på samme alder. Bekymringene må være overdrevne og ute av sammenheng.

F B S

- 0 0 0 Ingen opplysninger
- 1 1 1 Ikke til stede
- 2 2 2 Under terskelnivå: Er ofte (minst tre ganger i uken) noe bekymret over egen dyktighet på minst to områder.
- 3 3 3 Terskelnivå: Er de fleste dager i uken overdrevent bekymret over egen dyktighet på minst to områder.

Tidligere: _____
 F B S

4. Overdrevent behov for bekreftelse**F B S**

Spør du ofte foreldrene dine eller lærerne dine om det du gjør er bra nok?

0 0 0 Ingen opplysninger

1 1 1 Ikke til stede

2 2 2 Under terskelnivå: Trenger ofte (minst én gang i uken) bekreftelse.

3 3 3 Terskelnivå: Trenger bekreftelse de fleste dager i uken.

Tidligere: _____
 F B S

	Kriterier (0=ingen opplysninger, 1=nei, 2=ja)	Foreldrepersonen NÅ	Foreldrepersonen ATE	Barnet NÅ	Barnet ATE	Samlet vurdering NÅ	Samlet vurdering ATE
5. <u>Evne til å takle bekymringer</u>							
<i>De tingene som du nevnte at du er bekymret for (nevnt de tingene barnet har bekreftet) – klarer du å skyve dem til side hvis du forsøker? Hvor lenge klarer du å glemme disse bekymringene?</i>	Barnet har vansker med å takle bekymringer.	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2

6. Andre symptomer på generalisert angstlidelse

Har du flere dager da du er plaget av _____, enn dager da du ikke er plaget av det? (Skåres ikke hvis plagen blir borte når tilknytningsperson er til stede, eller hvis den bare forekommer under panikkanfall eller i en avgrenset situasjonssammenheng.)

	Foreldrepersonen NÅ	Foreldrepersonen ATE	Barnet NÅ	Barnet ATE	Samlet vurdering NÅ	Samlet vurdering ATE
a. Rastløshet, anspenthet eller føler at nervene står på høykant	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2
b. Blir fort sliten						
c. Konsentrasjonsvansker eller følelse av å være tom i hodet pga. angst	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2
d. Irritabilitet	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2
e. Muskelspenninger, muskelsmerter, ømhet	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2
f. Vansker med å sovne inn, eller våkner raskt opp igjen	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2

Notater:

		Foreldre- personen NÅ	Foreldre- personen ATE	Barnet NÅ	Barnet ATE	Samlet vurdering NÅ	Samlet vurdering ATE
7.	<u>Varighet</u> _____ 6 måneder eller mer	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2
8.	<u>Tegn på funksjonsnedsettelse eller plager</u>						
	a. Sosialt (sammen med jevnaldrende): _____	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2
	b. I familien: _____	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2
	c. På skolen: _____	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2
9.	<u>Tegn på utløsende faktor:</u> (spesifiser) _____ _____	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2

	Samlet vurdering NÅ 0 1 2	Samlet vurdering ATE 0 1 2
<p>10. <u>Tegn på generalisert angstlidelse</u> <u>DSM IV kriterier</u> (0=ingen opplysninger, 1=nei, 2=ja)</p> <p>A. Overdreven angst og bekymring (angstpreget forventning), som foreligger et flertall av dagene i minst seks måneder, omkring en rekke hendelser og aktiviteter (slik som fungering i yrke eller utdanning).</p> <p>B. Personen synes det er vanskelig å kontrollere angsten.</p> <p>C. Angsten og bekymringen er forbundet med ett (eller flere) av de følgende seks symptomene (med minst noen av symptomene tilstede et flertall av dagene i løpet av de seneste seks månedene).</p> <p>(1) Rastløshet eller anspenthet (2) Lett trettbar (3) Konsentrasjonsvansker eller følelse av å være "tom i hodet". (4) Irritabilitet (5) Muskelspenning (6) Søvnforstyrrelse (vanskeligheter med å sovne eller å forbli sovende eller urolig, utilfredsstillende søvn)</p> <p>D. Fokus for angst og bekymring er ikke tydelig knyttet til en annen akse I lidelse, f.eks. angst og bekymring dreier seg ikke om å få et panikkanfall (som ved panikklidelse), bli forlegen offentlig (som ved sosial fobi), bli tilsmusset (som ved tvangslidelse), være borte fra hjemmet eller nære slektninger (som ved separasjonsangstlidelse), vektøkning (som ved anorexia nervosa), flere fysiske symptomer (som ved somatiseringslidelse) eller frykt for alvorlig sykdom (som ved hypokondri). Angst og bekymring foreligger heller ikke bare i forbindelse med posttraumatisk stresslidelse.</p> <p>E. Angst, bekymring eller fysiske symptomer forårsaker klinisk betydningsfullt ubehag eller funksjonssvikt sosialt, arbeidsmessig eller på andre viktige områder.</p> <p>F. Lidelsen skyldes ikke direkte fysiologiske virkninger av en substans (f.eks. rusmidler, medikament) eller en generell somatisk tilstand (f.eks. hypotyreose) og den opptrer ikke bare under en stemningslidelse, en psykotisk lidelse eller en gjennomgripende utviklingsforstyrrelse.</p>		

DERSOM BETYDELIGE SYMPTOMER PÅ ANGST ER TILSTEDE, MEN KRITERIENE FOR GENERALISERT ANGSTLIDELSE IKKE ER OPPFYLT, GÅ TIL SISTE SIDE I HEFTET ETTER AT DU HAR GJENNOMGÅTT ALLE ANDRE RELEVANTE ANGSTDIAGNOSER I DETTE HEFTET OG VURDER OM DET FORELIGGER EN ANGSTLIDELSE INA.

TVANGSLIDELSE

TVANGSTANKER

Da vi snakket sammen tidligere, sa du at du ikke klarte å la være å tenke på _____. Tenker du også på _____?

Kriterier	Foreldre- personen NÅ	Foreldre- personen ATE	Barnet NÅ	Barnet ATE	Samlet vurdering NÅ	Samlet vurdering ATE
0 = Ingen opplysninger						
1 = Ikke til stede						
2 = Tvangstanker av tvilsom klinisk betydning						
3 = Tydelige tvangstanker						
1. <u>Innholdet i tvangstankene</u>						
a. Smitte, kroppslig (f.eks. renslighet/ bakterier, sikkerhet osv.)	0 1 2 3	0 1 2 3	0 1 2 3	0 1 2 3	0 1 2 3	0 1 2 3
b. Behov for symmetri eller nøyaktighet (sikkerhet/presisjon/orden)	0 1 2 3	0 1 2 3	0 1 2 3	0 1 2 3	0 1 2 3	0 1 2 3
c. Aggressive tanker (mot seg selv eller andre)	0 1 2 3	0 1 2 3	0 1 2 3	0 1 2 3	0 1 2 3	0 1 2 3
d. Tanker om verdens undergang eller tanker om døden	0 1 2 3	0 1 2 3	0 1 2 3	0 1 2 3	0 1 2 3	0 1 2 3
e. Seksuelle tvangstanker	0 1 2 3	0 1 2 3	0 1 2 3	0 1 2 3	0 1 2 3	0 1 2 3
f. Meningsløse setninger/lyder/bilder	0 1 2 3	0 1 2 3	0 1 2 3	0 1 2 3	0 1 2 3	0 1 2 3
g. Religiøst innhold	0 1 2 3	0 1 2 3	0 1 2 3	0 1 2 3	0 1 2 3	0 1 2 3
h. Somatikk/sykdom	0 1 2 3	0 1 2 3	0 1 2 3	0 1 2 3	0 1 2 3	0 1 2 3
i. Hamstring/sparing	0 1 2 3	0 1 2 3	0 1 2 3	0 1 2 3	0 1 2 3	0 1 2 3
j. Annet (spesifiser): _____	0 1 2 3	0 1 2 3	0 1 2 3	0 1 2 3	0 1 2 3	0 1 2 3

Notater:

Skåre for spørsmålene nedenfor:

0 = Ingen opplysninger

1 = Nei

2 = Ja

2. Tankene er påtrengende/
meningsløse

Plager det deg at disse tankene kommer igjen og igjen? Synes du de er fornuftige, eller synes du de er litt dumme? Hvordan var det da de begynte å komme?

Tankene oppleves som påtrengende eller meningsløse, i hvert fall i startfasen.

0 1 2

0 1 2

0 1 2

0 1 2

0 1 2

0 1 2

3. Forsøk på å undertrykke

Forsøker du å stanse disse tankene når de kommer... forsøker du å kople dem ut? Hva gjør du? Forsøker du noen ganger å tenke på andre ting, eller å gå i gang med noe for å få dem ut av hodet? Er det du som kontrollerer tankene dine, eller er det tankene dine som kontrollerer deg?

Forsøker å ignorere, undertrykke eller nøytralisere tankene ved å tenke på eller gjøre noe annet.

0 1 2

0 1 2

0 1 2

0 1 2

0 1 2

0 1 2

4. Grad av innsikt:
a. Tankenes opphav

Hvor tror du disse tankene kommer fra? Kommer de innenfra hodet ditt, eller er de noe som andre putter inn i hodet ditt?

Tvangstankene oppfattes som noe som kommer innenfra, ikke påtvunget utenfra (ikke tankepåføring).

0 1 2

0 1 2

0 1 2

0 1 2

0 1 2

0 1 2

b. Ubehag knyttet til tankene

Plager disse tankene deg? Vil du gjerne forandre på de?

Tvangstankene oppleves som ubehagelige og ønsker å endre på dem.

0 1 2

0 1 2

0 1 2

0 1 2

0 1 2

0 1 2

5. Høyt tidsforbruk

Omtrent hvor mye tid bruker du på å tenke på ____? Tenker du på ____ på skolen? I frimiddene? Hjemme? Når dere spiser middag? Er det ting du ikke kan gjøre på grunn av ____?

Tvangstanker mer enn én time om dagen.

0 1 2

0 1 2

0 1 2

0 1 2

0 1 2

0 1 2

	Foreldre- personen NÅ	Foreldre- personen ATE	Barnet NÅ	Barnet ATE	Samlet vurdering NÅ	Samlet vurdering ATE
6. <u>Tvangstanker</u>						
a. Knyttet til ubehag	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2
<i>Tvangstanke føles "ekkel", "heslig" osv.</i>						
b. Knyttet til frykt	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2
<i>Tvangstanke utløser frykt for tap, fare, osv.</i>						
c. Knyttet til begge deler	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2
7. <u>Funksjonsnedsettelse</u>						
a. Sosialt (sammen med jevnaldrende):						
_____	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2

b. I familien:						
_____	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2

c. På skolen/jobben:						
_____	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2

d. Alvorlige plager:						
_____	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2

TVANGSHANDLINGER:

Da vi snakket om det for en stund siden, sa du at du ikke kan la være å _____. Må du også

Kriterier	Foreldre- personen NÅ	Foreldre- personen ATE	Barnet NÅ	Barnet ATE	Samlet vurdering NÅ	Samlet vurdering ATE
0 = Ingen opplysninger						
1 = Ikke til stede						
2 = Tvangshandlinger av tvilsom klinisk betydning						
3 = Klare tvangshandlinger						
1. <u>Type tvangshandling</u>						
a. Vaske	0 1 2 3	0 1 2 3	0 1 2 3	0 1 2 3	0 1 2 3	0 1 2 3
b. Ordne gjenstander	0 1 2 3	0 1 2 3	0 1 2 3	0 1 2 3	0 1 2 3	0 1 2 3
c. Sjekke (f.eks. av at man ikke har skadet andre, at det ikke kommer til å skje noe galt, at man ikke har gjort feil)	0 1 2 3	0 1 2 3	0 1 2 3	0 1 2 3	0 1 2 3	0 1 2 3
d. Ta på ting	0 1 2 3	0 1 2 3	0 1 2 3	0 1 2 3	0 1 2 3	0 1 2 3
e. Telle ting	0 1 2 3	0 1 2 3	0 1 2 3	0 1 2 3	0 1 2 3	0 1 2 3
f. Gjentakelser / gjøre ting om igjen (f.eks. lekser, handlinger som å gå gjennom en dør gang på gang eller reise og sette seg gang på gang)	0 1 2 3	0 1 2 3	0 1 2 3	0 1 2 3	0 1 2 3	0 1 2 3
g. Planlegge aktiviteter	0 1 2 3	0 1 2 3	0 1 2 3	0 1 2 3	0 1 2 3	0 1 2 3
h. Samle ting / hamstre	0 1 2 3	0 1 2 3	0 1 2 3	0 1 2 3	0 1 2 3	0 1 2 3
i. Annet (spesifiser): _____	0 1 2 3	0 1 2 3	0 1 2 3	0 1 2 3	0 1 2 3	0 1 2 3

Notater:

Skåre for spørsmålene nedenfor:	Kriterier	Foreldre- personen NÅ	Foreldre- personen ATE	Barnet NÅ	Barnet ATE	Samlet vurdering NÅ	Samlet vurdering ATE
0 = Ingen opplysninger 1 = Nei 2 = Ja							
2. <u>Tvangshandlingenes hensikt</u>							
<i>Hvorfor driver du med ____? Hva er det du er redd for ville skje hvis du sluttet å ____?</i>	Atferden skal hindre ubehag eller hindre at en fryktet hendelse inntreffer, men aktiviteten har enten ingen realistisk forbindelse med det man prøver å nøytralisere eller forhindre, eller den er klart overdreven i sammenhengen.	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2
3. <u>Opplevelse av tvangsmessighet</u>							
<i>Synes du at du ____ mer enn du burde? Ville du gjerne slutte å ____?</i>	Pasienten erkjenner at atferden er overdreven eller ufornuftig.	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2
4. <u>Høyt tidsforbruk</u>							
<i>Omtrent hvor lang tid bruker du på å ____? ____ du et par ganger om dagen, eller kanskje bare én gang om dagen? Før du går på skolen om morgenen? På skolen? Når du kommer hjem? Midt på natta?</i>	Pasienten bruker mer enn én time om dagen på tvangshandlingene.	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2

	Foreldre- personen NÅ	Foreldre- personen ATE	Barnet NÅ	Barnet ATE	Samlet vurdering NÅ	Samlet vurdering ATE
5. <u>Funksjonsnedsettelse</u>						
a. Sosialt (sammen med jevnaldrende):						
_____	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2

b. I familien:						
_____	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2

c. På skolen/jobben:						
_____	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2

d. Alvorlige plager:						
_____	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2

6. <u>Tegn på tvangslidelse</u> <u>DSM-IV kriterier</u>	Samlet vurdering NÅ	Samlet vurdering ATE
<p>0 = Ingen opplysninger 1 = Nei 2 = Ja</p>		
<p>Merk: Vurder differensialdiagnose mot Asperger, PDD, psykose, GAD (grubling vs virkelige tvangstanker), spiseforstyrrelser. Se også kriterium D nedenfor.</p>		
<p>A. Enten tvangstanker eller tvangshandlinger:</p>	0 1 2	0 1 2
<p><i>Tvangstanker som definert ved (1), (2), (3) og (4):</i></p>		
<p>(1) Gjentatte og vedvarende tanker, impulser eller bilder som på et tidspunkt i lidelsen oppleves som påtrengende og meningsløse og som skaper markert angst eller ubehag</p> <p>(2) Tankene, impulsene eller bildene er ikke bare en overdreven engstelse om problemer i det virkelige liv</p> <p>(3) Personen forsøker å overse eller undertrykke slike tanker, impulser eller bilder, eller nøytraliserer dem med noen andre tanker eller handlinger</p> <p>(4) Personen er klar over at tvangstankene, -impulsene eller -bildene er et produkt av hans eller hennes eget hode (ikke påtvunget utenfra som ved tankepåføring).</p>		
<p><i>Tvangshandlinger som definert ved (1) og (2):</i></p>		
<p>(1) Gjentatt atferd (f.eks. håndvasking, rydding, sjekking) eller mentale handlinger (f.eks. å be, telle, gjenta ord lydløst) som personen føler seg tvunget til å utføre som følge av en tvangstanke eller etter bestemte, strenge regler</p> <p>(2) Disse konkrete eller mentale handlingene utføres i den hensikt å hindre eller redusere ubehag eller hindre at en fryktet hendelse eller situasjon inntreffer; disse konkrete eller mentale handlingene har enten ingen realistisk forbindelse med det som de prøver å nøytralisere eller forhindre, eller er klart overdrevne i forhold til sammenhengen.</p>		
<p>B På et tidspunkt i forløpet har personen blitt klar over at tvangstankene eller tvangshandlingene er overdrevne eller urimelige. Merk: Dette gjelder ikke for barn.</p>		
<p>C Tvangstankene eller tvangshandlingene forårsaker markert ubehag, er tidskrevende (tar mer enn en time om dagen) eller forårsaker betydelig forstyrrelse i daglige rutiner, i arbeidslivet (eller utdanning) eller i vanlige sosiale aktiviteter eller forhold.</p>		
<p>D Om en annen akse I lidelse er tilstede, er innholdet i tvangstankene eller tvangshandlingene ikke begrenset bare til den (f.eks. opptatthet av mat ved spiseforstyrrelse; hårplukking ved trikotillomani; opptatthet av utseendet ved dysmorf lidelse; opptatthet av stoff ved rusmisbruk; opptatthet av å ha alvorlig sykdom ved hypokondri; opptatthet av seksuelle impulser eller fantasier ved parafilier; eller skyldpreget grubling ved alvorlig depressiv lidelse).</p>		
<p>E Lidelsen skyldes ikke direkte fysiologiske virkninger av en substans (f.eks. rusmiddel, et medikament) eller en generell somatisk tilstand.</p>		

POST-TRAUMATISK STRESSLIDELSE

Skåre for spørsmålene nedenfor:

	Foreldre- personen NÅ	Foreldre- personen ATE	Barnet NÅ	Barnet ATE	Samlet vurdering NÅ	Samlet vurdering ATE
0 = Ingen opplysninger 1 = Nei 2 = Ja						
1. <u>Dissosiative episoder, illusjo- ner og hallusinasjoner</u>						
a. <u>Dissosiative episoder</u>						
<i>Sier andre at du dagdrømmer mye? Ser fjern ut? Har det skjedd at timer har gått, men du er usikker på hva du har gjort i løpet av den tiden?</i>	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2
b. <u>Illusjoner</u>						
<i>Har det hendt noen gang at det føltes som om _____ skjedde igjen? Hvor var du da dette skjed- de? Var følelsen så sterk at det var vanskelig å vite om det faktisk skjedde igjen eller ikke? Har du sett eller hørt ting som du vet egentlig ikke var der, men som minnet deg om det som skjedde? Hva så/hørte du?</i>	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2
c. <u>Hallusinasjoner</u>						
<i>Etter at _____ skjedde, har du noen gang opplevd at du kunne se ting som andre ikke kunne se eller høre ting som andre ikke kunne høre? Hva så/hørte du? Har du sett spøkelseser? Hørt (gjer- ningsmannen) snakke til deg? Følt (gjerningsman- nen) ta på deg?</i>	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2
2. <u>Søvnforstyrrelse</u>						
<i>Har du hatt problemer med å sovne eller forbli sovende etter at _____ skjedde? Hvor lang tid tar det før du sovner? Våkner du opp midt på natten?</i>	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2
3. <u>Irritabilitet eller sinneutbrudd</u>						
<i>Har du ofte følt deg sur eller irritabel etter at _____ skjedde? Hatt sinneutbrudd?</i>	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2

	Foreldre- personen NÅ	Foreldre- personen ATE	Barnet NÅ	Barnet ATE	Samlet vurdering NÅ	Samlet vurdering ATE
4. <u>Sterkt ubehag ved å bli utsatt for stimuli som symboliserer eller ligner den traumatiske hendelsen</u>						
<i>Har du noen gang opplevd sterkt ubehag når du var et sted hvor noe minnet deg om det som skjedde? Har du noen gang sett personer på gaten som minnet deg om _____? Når du så noen som minnet deg om _____, følte det som om det hele skjedde på nytt? Har det vært andre ting som har fått deg til å føle som om det hele skjedde på nytt? Spesielle datoer, tidspunkt på dagen som minnet deg om _____ og som fikk deg til å føle som om det skjedde igjen?</i>	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2
5. <u>Manglende evne til å huske viktige deler av traumet</u>						
<i>Husker du alt som skjedde med deg eller er det som om deler av det har blitt borte fra hukommelsen din? Er det deler eller detaljer av det som skjedde som du ikke kan huske?</i>	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2
6. <u>Nedsatt interesse for eller deltagelse i aktiviteter</u>						
<i>Har du kjedet deg mye siden _____ skjedde? Synes du ting ikke er like gøy som før?</i>	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2
7. <u>Følelse av å være fjern eller fremmed</u>						
<i>Er det vanskelig for deg å stole på folk? Foretrekker du å være alene oftere nå enn før? Er det sånn at du ikke føler for å være sammen med mennesker som du likte å være sammen med før? Føler du deg alene selv når du er sammen med andre?</i>	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2
8. <u>Begrenset følelsesregister</u>						
<i>Føler du deg noen gang som en robot? Er det vanskelig for deg å vite helt hvordan du føler deg? Blir du lei deg når det skjer noe trist? Blir du glad når det skjer noe bra? Like glad som du ble før eller mindre glad?</i>	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2
9. <u>Opplevelse av en fremtid uten muligheter</u>						
<i>Hvordan tror du det kommer til å være for deg når du blir voksen? Tror du at du kommer til å bli voksen? Er det vanskelig for deg å tenke deg at du blir eldre?</i>	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2
10. <u>Konsentrasjonsvansker</u>						
<i>Er det vanskelig å være fokusert om det du holder på med? Har det vært vanskeligere for deg å gjøre leksene dine eller lese siden _____ skjedde?</i>	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2

	Foreldre- personen NÅ	Foreldre- personen ATE	Barnet NÅ	Barnet ATE	Samlet vurdering NÅ	Samlet vurdering ATE
11. <u>Hypervigilans / overdreven vaksomhet</u> <i>Er du mer forsiktig etter at _____ skjedde? Føles det som om du alltid må følge med hva som skjer rundt deg? Sjekker du døren eller vinduene flere ganger for å forsikre deg om at de er lukket og låst?</i>	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2
12. <u>Økt reaksjonsberedskap</u> <i>Er du mer skvetten etter at _____ skjedde? Blir du skremt av små lyder?</i>	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2
13. <u>Fysiologiske reaksjoner ved å bli utsatt for stimuli som symboliserer eller ligner den traumatiske hendelsen</u> <i>Hvordan føler du deg når du er på steder som minner deg om _____? Begynner hjertet ditt å slå veldig raskt, føles det som om du må kaste opp?</i>	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2
14. <u>Funksjonsnedsettelse</u>						
a. <u>Sosialt (sammen med jevnaldrende):</u>						
_____	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2

b. <u>I familien:</u>						
_____	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2

c. <u>På skolen/jobben:</u>						
_____	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2

15. Varighet (i uker):	_____	_____	_____	_____	_____	_____

	Samlet vurdering NÅ	Samlet vurdering ATE
<p>16. <u>Tegn på posttraumatisk stresslidelse</u> <u>DSM IV kriterier</u> (0=ingen opplysninger, 1=nei, 2=ja)</p>	0 1 2	0 1 2
<p>A. Personen har vært utsatt for en traumatisk hendelse der begge de følgende var tilstede:</p> <p>(1) Personen opplevde, var vitne til eller ble konfrontert med en eller flere hendelser som innevar livsfare eller trussel om død eller alvorlig skade eller trussel mot egen eller andres fysiske integritet.</p> <p>(2) Personen reagerte med intens angst, hjelpeløshet eller frykt. Merk: Hos barn kan dette i stedet gi seg uttrykk i disorganisert eller forstyrret atferd.</p>		
<p>B. Den traumatiske hendelsen gjenopplevs stadig på en (eller flere) av følgende måter:</p> <p>(1) Tilbakevendende og påtrengende ubehagelige minner om hendelsen, som omfatter bilder, tanker eller sanseformennelser. Merk: Hos barn kan temaet eller sider ved den traumatiske hendelsen uttrykke seg gjennom gjentatt lek.</p> <p>(2) Tilbakevendende plagsomme drømmer om hendelsen. Merk: Hos barn kan det forekomme skremmende drømmer uten identifiserbart innhold.</p> <p>(3) Handler eller føler som om den traumatiske hendelsen skjer på nytt (omfatter en følelse av å gjenoppleve hendelsen, illusjoner, hallusinasjoner og dissosiative flashback episoder, inklusive de som skjer når en våkner eller er påvirket av rusmidler). Merk: hos små barn kan traumespesifikk gjentakelse av hendelsen forekomme.</p> <p>(4) Intenst psykisk ubehag ved å bli utsatt for indre eller ytre hendelser som symboliserer eller likner et aspekt ved den traumatiske hendelsen.</p> <p>(5) Fysiologiske reaksjoner ved å bli utsatt for indre eller ytre stimuli som symboliserer eller likner et aspekt ved den traumatiske hendelsen.</p>		
<p>C. Vedvarende unngåelse av stimuli forbundet med traumet og svekkelse av den generelle reaksjonsevnen (som ikke var tilstede før traumet) som kommer til uttrykk ved tre eller flere) av følgende:</p> <p>(1) Forsøker å unngå tanker, følelser eller samtaler forbundet med traumet</p> <p>(2) Forsøker å unngå aktiviteter, situasjoner eller mennesker som vekker minner om traumet</p> <p>(3) Mangler evne til å huske viktige deler av traumet</p> <p>(4) Markert nedsatt interesse for eller deltagelse i betydningsfulle aktiviteter</p> <p>(5) Følelser av å være fjern eller fremmed i forhold til andre</p> <p>(6) Begrenset følelsesregister (f.eks. ikke i stand til å ha kjærlige følelser)</p> <p>(7) Opplevelse av en fremtid uten muligheter (f.eks. venter seg ikke karriere, ekteskap, barn eller en normal livssyklus)</p>		
<p>D. Vedvarende symptomer på økt aktivisering (som ikke var tilstede før traumet), som kommer til uttrykk ved to (eller flere) av følgende:</p> <p>(1) Vanskelig for å sovne eller forbli sovende</p> <p>(2) Irritabilitet eller sinneutbrudd</p> <p>(3) Konsentrasjonsproblemer</p> <p>(4) Overdreven vaksomhet</p> <p>(5) Økt reaksjonsberedskap</p>		
<p>E. Varigheten av lidelsen er mer enn en måned.</p>		
<p>F. Lidelsen forårsaker klinisk betydningsfullt ubehag, eller funksjonssvikt sosialt, arbeidsmessig eller på andre viktige områder.</p>		

	Samlet vurdering NÅ	Samlet vurdering ATE
17. Tegn på akutt stresslidelse (DSM-IV-kriterier): (0=ingen opplysninger, 1=nei, 2=ja)	0 1 2	0 1 2
A. Personen har vært utsatt for en traumatisk hendelse der begge de følgende var tilstede: (1) Personen opplevde, var vitne til eller ble konfrontert med en eller flere hendelser som innevar livsfare eller trussel om død eller alvorlig skade eller trussel mot egen eller andres fysiske integritet. (2) Personen reagerte med intens angst, hjelpeløshet eller frykt. Merk: Hos barn kan dette i stedet gi seg uttrykk i disorganisert eller forstyrret atferd.		
B. Enten mens den traumatiske hendelsen oppleves eller etterpå har personen tre (eller flere) av følgende dissosiative symptomer: (1) En subjektiv opplevelse av nummenhet, fjernhet eller fravær av følelsesmessig reaksjons- evne (2) Nedsatt oppmerksomhet på sine omgivelser (f.eks. "være som i en tåketilstand") (3) Derealisering (4) Depersonalisering (5) Dissosiativ amnesi (dvs. uten evne til å huske viktige aspekter ved den traumatiske hendelsen)		
C. Den traumatiske hendelsen gjenopplevs stadig på minst en av følgende måter: tilbakevendende bilder, tanker, drømmer, illusjoner, flashback episoder eller en følelse av å gjenoppleve hendelsen på nytt, eller markert ubehag i situasjoner som minner om traumet.		
D. Markert unngåelse av stimuli som vekker minner om traumet (f.eks. tanker, følelser, samtaler, handlinger, situasjoner, personer).		
E. Tydelige symptomer på angst eller økt reaksjonsberedskap (f.eks. søvnproblemer, irritabilitet, dårlig konsentrasjonsevne, overdreven vaksomhet, overdreven skvettenhetsreaksjon, motorisk rastløshet).		
F. Lidelsen forårsaker klinisk betydningsfullt ubehag eller funksjonssvikt sosialt, arbeidsmessig eller på andre viktige områder, eller svekker individets evne til å klare noen nødvendige oppgaver, slik som å skaffe seg nødvendig hjelp eller å mobilisere personlige ressurser ed å fortelle familien om den traumatiske hendelsen.		
G. Lidelsen har vart i minst to dager og maksimalt fire uker og starter innen fire uker etter den traumatisk hendelsen.		
H. Lidelsen skyldes ikke direkte fysiologiske virkninger av en substans (f.eks. et rusmiddel, et medikament) eller en generell somatisk lidelse, forklares ikke bedre av kortvarig psykotisk lidelse, og er ikke bare en forverring av en allerede forekommende akse I- eller akse II-lidelse.		
Dersom barnet oppfyller kriteriene for en eller annen angstlidelse, kryss av her og stopp.	_____	

Angstlidelse INA

Denne kategorien omfatter lidelser med utpreget angst eller fobisk unngåelsesatferd som ikke oppfyller kriteriene for noen spesifikk angstlidelse, tilpasningsforstyrrelse med angstsymptomer eller tilpasningsforstyrrelse med blanding av angst og depresjon. For eksempel:

1. Blandet angst-depressiv lidelse: klinisk betydningsfulle angst- og depressive symptomer, men kriteriene for enten en spesifikk stemningslidelse eller en spesifikk angstlidelse er ikke oppfylt.
2. Klinisk betydningsfulle sosialfobiske symptomer som er knyttet til den sosiale følgen av en generell somatisk tilstand eller en psykisk lidelse (f.eks. Parkinsons sykdom, hudsykdom, stamming, anorexia nervosa, dysmorfofobi).
3. Situasjoner hvor forstyrrelsen er alvorlig nok til å berettige en angstdiagnose, men personen rapporterer for få symptomer til å oppfylle kriteriene til en spesifikk angst lidelse; for eksempel en person som rapporterer alle trekk ved en panikkelidelse uten agorafobi, men panikkanfallene er begrensede symptom anfall.
4. Situasjoner der klinikerer har konkludert med at en angstlidelse er tilstede, men er ute av stand til å bestemme om den er primær, en følge av en generell somatisk tilstand eller er substansbe-tinget.

0 1 2

0 1 2